

זה בדם שולה

מאת סוזן לורי פארקס

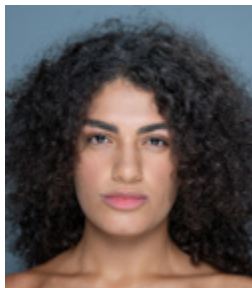
תרגום: נעם ביצור | בימוי: שירי גולן-רוטנברג

הפקה מועלית במימון קרן לאונרד שך ז"ל

תיאטרון האוניברסיטה

שחקניות "זה בדם שלה"

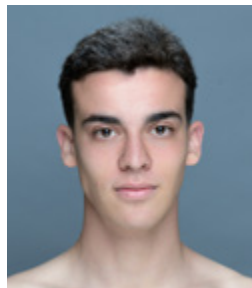
מחזור תשפ"ז

אוראל פנחסי*

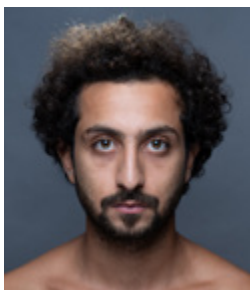
נעמי מלמד יקל*

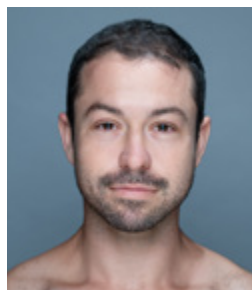
סרה איציק זלמן**

לינא רפידיא*

עדן ראבוס***

אלעזר פרידמן*

*משחק שנה ג', **משחק שנה א', ***שחקן אורח

Original New York Production by The New York Shakespeare Festival,
George C. Wolfe, Producer.

זה בדם שלה

מאת: סוזן לורי פארקס

תרגום: נעם ביצור | בימוי: שירי גולן-רוטנברג

בעיצוב תלמידי.ות התואר השני במסלול לעיצוב במה, קולנוע וטלוויזיה:

תפאורה: מיה וייס | תלבושות: ליל רייכין | תאורה: שי דנקנר

מוזיקה מקורית: תומר ברוך

קרבות במה: אורי בוסתן | הדרכת טקסט: ענת זמש-ריגל | מתאמת אינטימיות: ערגה יערי

בהשתתפות תלמידי.ות מסלול משחק שנה ג' ו-א':

סהר איציק זלמן** קשקש
נעמי מלמד יקל* פרא / חברה
אוראל פנחסי* הסטר
אלעזר פרידמן* קטני / כומר
עדן ראבוס*** קושי / רופא
לינא רפידיא* קסם / רווחה

*משחק שנה ג', **משחק שנה א', ***שחקן אורח

הפקה וניהול הצגה: נעמה אלדן

ע. במאי וניהול הצגה: עמית סאס | ע. הפקה וניהול הצגה: איתי מורי
ניהול ייצור תפאורה: אביגיל אלן-צוברי | ניהול ייצור תלבושות: הדר עובדיה

ניהול תאורה: גלי גרדין

ע. ייצור תפאורה: איה נימן | ע. ייצור תלבושות: נגה ישראל
ע. תאורה והפעלת תאורה: מורן לבנה | הפעלת תאורה: זהר טרינין
צוות טכני וסדרנות: זהר טרינין, מאיה כרמלי, יסמין נטור
אימג': מיה וייס | עריכת תוכניה: עמית סאס, איתי מורי
ציירת תפאורה: בלה אנטס

بَدَمَّهَا

نص مسري حي: سوزان لوري باركس

عن الانجليزية: نوعم بيتسور | إخراج: شيري جولان-روتنبيرج

من تصميم خريجي مسار تصميم الديكور المسرحي، السينما والتلفزيون:
تصميم الديكور: مايا فايس | تصميم الألبسة: ليل راخين | تصميم إضاءة: شاي دانكنر

موسيقى أصلية: تومر باروخ

مشاهد القتال: أوري بستان | إرشاد نصي: عنات زمش-ريجل | منسقة الحميمة: عرجا يعاري

أداء طلاب وطالبات مسار التمثيل:

ساهر إيتسيك زلمان** كشكش
نعومي ميلاميد بيكل* وحش / صديقة
أورئيل بنحاسي* هستر
اليغيزر فريدمان* زغير / خوري
عدن رابوص*** زنجي / طبيب
لينا رافيديا* سحر / رفاه

* مسار المسرح سنة ثالثة، ** مسار المسرح سنة أولى، *** ضيف شرف

إنتاج وإدارة العرض: نعما إلدان

مساعد مخرجة وإدارة العرض: عميت ساس | مساعد الإنتاج وإدارة العرض: إيتاي موري
الإشراف على بناء الديكور: أفيجال ألن-تسوري | الإشراف على إنتاج الألبسة: هدار عوفاديا
الإشراف على الإضاءة: جالي جاردين

مساعدة بناء الديكور: آية نويمان | مساعد صناعة الألبسة: نوجا يسرائيل

مساعدة إضاءة وتشغيل الإضاءة: موران ليفنه

طاقم التقنيات والنظام: زوهر ترينين، مايا كرملي، ياسمين ناطور

صورة: مايا فايس | تحرير البرنامج: عميت ساس، إيتاي موري

رسامة الديكور: بيلا أنتس

أنتج العرض بدعم من مؤسسة المرحوم ليئونارد شاخ للإنتاج

על המחזה

עמית סאס, ע. במאי
איתי מורי, ע. מפיק

המחזה **זה בדם שלה** (*In the Blood*) נכתב על ידי המחזאית האמריקאית סוזן-לורי פארקס (Suzan-Lori Parks) והועלה לראשונה בשנת 1999 בניו יורק. לאחר עלייתו, היה בין המועמדים הסופיים לזכייה בפרס פוליצר לדרמה בשנת 2000. המחזה מבוסס על הספר **אות השני** (*The Scarlet Letter*) שכתב הסופר האמריקאי נתניאל הוט'ורן בשנת 1850.

במרכז העלילה עומדת הסטר, אם חד-הורית לחמישה ילדים מאבות שונים, המנסה לבנות חיים טובים עבור ילדיה על אף היותה חסרת-בית שנמצאת מתחת לקו העוני. דרך מפגשים עם נציגי רווחה ואנשים בקהילה שבה היא מתגוררת, אנחנו נחשפים לנסיבות חייה הטראגיות אשר מובילות את פעולותיה לאורך המחזה.

בספר המקורי של הוט'ורן, העלילה משתרעת על פני שש שנים בבוסטון הפוריטנית של המאה ה-17. בספר, הסטר נענשת בפומבי על כניסה להריון מחוץ לנישואין ונאלצת לענוד את האות A (קיצור ל-Adultery, ניאוף) הרקומה בחוטי שני על חזה לשארית חייה. בעיבוד של פארקס, העלילה מתרחשת במאה ה-20, במקום שאינו מוגדר. שינוי זה מאפשר לבימאית להתאימה את המחזה כך שהצופים יוכלו להתחבר למתרחש מנקודת המבט האישית שלו או שלה.

דרך דמותה של הסטר, הגיבורה הטראגית של המחזה, פארקס עוסקת בשאלה כיצד המנגנונים שאמורים להגן ולהיות אחראים על הרווחה הנפשית, הבריאותית והפיזית של הסטר בוחרים דווקא לנצל את החולשה שלה בדרכים שייטיבו עם האינטרסים שלהם. דמויות בעלות תפקידים חברתיים משמעותיים כגון הרופא, הכומר ונציגת הרווחה הנם עצמם בעלי משפחות, יציבים ומבוססים כלכלית, אך הם אינם עושים מאמץ אמיתי על מנת להוציא את הסטר וילדיה ממעגל העוני ולסייע להם להשתקם.

משמעות הביטוי "זה בדם" (*in the blood*) היא שכל תכונה, נטייה או התנהגות מסוימת היא חלק בלתי נפרד מהאישיות של האדם, בדמו או בדמה. המחזה מעלה שאלות על ביטוי זה. החברה שסובבת את הסטר לא רואה בפגיעות ובקשיים שלה תוצאה של הטראומות שעברה, אלא מניחה שהסטר עצמה היא הבעיה. כשם שכל האנשים בחייה רואים אותה כפגומה, כך גם היא רואה את עצמה. הלך המחשבה הזה משמש מניע לפעולות שלה ושל הסובבים אותה. הוא אף מצביע על כך שהסטר לא תצליח לברוח מגורלה ותצטרך לחיות עם התווית שהוטבעה עליה לכל חייה.

عن المسرحية:

عميت ساس، مساعدة مخرج وإيتاي موري، مساعد منتج

كُتِبَت المسرحية بِدَمِها (*In the Blood*) من قِبل الكاتبة المسرحية الأمريكية سوزان-لوري باركس (Suzan-Lori Parks) وعُرِضَت لأول مرة في نيويورك في العام 1999. رُشِّحَت المسرحية بعد عرضها، في العام 2000 لجائزة بوليتسر للدراما. بِدَمِها مقتبسة عن رواية ناثانيل هوثورن، **الحرف القرمزي**، التي صدرت في العام 1850.

تتمحور المسرحية هِستِر، أم أحادية الوالدية لخمسَ أطفال كل منهم من أب آخر، تحاول بناء حياة أفضل لأولادها كونها مشرّدة وتحت خط الفقر. تكشف لقاءات هِستِر مع موظفي الشؤون الاجتماعية وأشخاص من البلدة التي تعيش فيها الجمهور على ظروف حياتها المأساوية التي تملي سلوكياتها وقراراتها طوال المسرحية.

في رواية هوثورن الأصلية تمتد الحبكة والأحداث على ست سنوات تدور في بوسطن البيوريتانية في القرن السابع عشر، حيث تعاقب هِستِر علناً على حملها خارج إطار الزواج وتجبر على حياكة الحرف A (اختصار للكلمة Adultery، أي الزنى) على صدر ملابسها لمدى الحياة. تدور الأحداث لدى باركس في القرن العشرين في مكان غير محدد. يتيح هذا التغيير للمخرج أن يعدل المسرحية بحيث يتماهى الجمهور مع الأحداث من منظوره الشخصي.

من خلال شخصية هِستِر (بطلة المسرحية المأساوية) تحاول باركس الإجابة على مسألة استغلال ضعف البطلة من قبل الآليات والمنظومات التي كان من المفترض أن تحميها وتوفر لها رفاهاً نفسياً، صحياً وجسدياً، بشكل يتماشى مع مصالحها. لشخصيات الطبيب، الخوري وعاملة الشؤون الاجتماعية، عائلات مستقرة ووضع اقتصادي مستقر، لكنها لا تقوم بأي مجهود لإجراج هِستِر وأطفالها من دائرة الفقر ومساعدتهم على تحسين أوضاعهم.

"بدمها" (*in the blood*) يعني أن كل خاصة، ميل أو تصرف هم جزء لا يتجزء من شخصية إنسان ما، بدمه (أو بدمها). تتناول المسرحية أسئلة تتعلق بهذا التعبير. لا يرى المجتمع بضعف هِستِر ومشاكلها نتيجة للصدمات التي مرّت بها، ويفترض أن هِستِر هي نفسها المشكلة. بالتالي، ترى هِستِر بنفسها "مضروبة"، تماماً كما يراها المجتمع المحيط بها. طريقة التفكير هذه هي نقطة انطلاق لتصرفاتها وتصرفات من حولها، وحتى أنها تشير إلى انعدام قدرتها على الهرب من قدرها وانجبارها على العيش مع هذه الوصمة طوال حياتها.

על המחזאית

עמית סאס ואיתי מורי

"[...] מחזאים, כמו כל אמן אחר, צריכים לקבל את העובדה שתוכן קובע צורה וצורה קובעת תוכן; שצורה ותוכן תלויים אחד בשני. לא נכון להתייחס לצורה בחשדנות, היא אינה משהו ש"מפריע לסיפור" אלא היא חלק אינטגרלי מהסיפור. הבנה זו חשובה לי ולכתיבה שלי. כלומר, בתהליך הכתיבה שלי המיכל מכתיב את סוג החומר שייכנס אליו, ובה בעת החומר מכתיב את הגודל והצורה של המיכל. וגם, "צורה" היא לא דבר "חיצוני" בעוד ש"חומר" או "תוכן" נמצאים "בפנים". זה ככה: אני אישה אפרו-אמריקאית – זו הצורה שלי, והצורה הזו היא בלתי נפרדת מהתוכן שלי. לא הייתי יכולה להיות אני בשום צורה אחרת."

סוזן-לורי פארקס¹

המחזאית, התסריטאית והסופרת האמריקאית סוזן-לורי פארקס נולדה בשנת 1963 בקנטאקי שבדרום ארצות הברית. הוריה היו אנשי צבא ולה שני אחים. היא גדלה כקתולית ואת שנות בית הספר התיכון למדה בגרמניה המערבית, בעקבות הצבתו של אביה בתפקיד שם. לדבריה, חוויה זו לימדה אותה מה זה אומר להיות "לא שחורה ולא לבנה, אלא פשוט זרה."²

בשנות לימודיה בתיכון, המורים הניאו את פארקס מללמוד ספרות, אך כשהיא קראה את הספר **אל המגדלור** מאת וירג'יניה וולף היא מצאה את עצמה משנה כיוון ולומדת ספרות במקום כימיה. היא סיימה את לימודיה בקולג' כשהיא בעלת תואר ראשון בספרות גרמנית ואנגלית. אחד ממוריה היה הסופר ופעיל זכויות האזרח האמריקאי ג'יימס בולדווין, מי ששבנע אותה להפוך למחזאית. בהמשך למדה משחק בדרמה סטודיו בלונדון.³

עם השנים, פרסמה פארקס מספר רב של מחזות שרובם המוחלט מעמיד במרכז הבמה דמויות אפרו-אמריקאיות. ב-2002 הייתה לאישה האפרו-אמריקאית הראשונה שזכתה בפרס פוליצר לדרמה.

בין מחזותיה הידועים:

The America Play (1994), *Venus* (1996), *Fucking A* (2000), *Topdog/ Underdog* (2001).

1 Suzan-Lori Parks, "Elements of Style," in *The America Play*. New York, Dramatists Play Service, 1995. (תרגום: איתי מורי)

2 "Wikipedia: Suzan-Lori Parks," Wikimedia Foundation, last modified April 1, 2026, 22:29 (UTC), https://en.wikipedia.org/wiki/Suzan-Lori_Parks

3 "Wikipedia: Suzan-Lori Parks."

عن الكاتبة المسرحية

عميت ساس وإيتاي موري

"[...] كما أي فنان آخر، على الكتاب المسرحيين تقبل حقيقة أن المضمون يملئ ما يبدو عليه الشكل وأن الشكل يملئ ما يبدو عليه المضمون وأن كل منهما متعلق بالآخر. من الخطأ التشكيك بالشكل حيث أنه ليس "تشويشًا للقصة"، بل جزءًا أساسيًا منها. هذا الإدراك مهم لي ولكتاباتي. يحدد الوعاء، أثناء الكتابة، نوع المادة التي سيحويها، بينما تحدد المادة في الوقت نفسه حجم الوعاء وشكله. أي أن "الشكل" ليس شيئًا "خارجيًا"، بينما "المادة" أو "المضمون" تتواجد "في الداخل". الأمر على ما يلي: أنا امرأة أمريكية من أصل أفريقي - هذا هو شكلي الذي من غير الممكن فصله عن مضموني. لا يمكنني أن أكون أنا بأي شكل آخر."

سوزان-لوري باركس¹

وُلدت المسرحية وكاتبة السيناريو والروائية الأمريكية سوزان-لوري باركس في العام 1963 في ولاية كنتاكي، في جنوب الولايات المتحدة، لوالدين عسكريين وأختًا لاثنتين. نشأت باركس على المذهب الكاثوليكي، وقضت سنوات دراستها الثانوية في ألمانيا الغربية بعد تجنيد والدها للعمل في قاعدة أمريكية هناك. تقول باركس عن هذه التجربة أنها علمتها معنى أن تكوني "غريبة فحسب؛ لا سوداء ولا بيضاء."²

حاول مدرّسو باركس أثناء دراستها الثانوية إبعادها عن دراسة الأدب، لكنها، وبعد أن قرأت رواية فيرجينيا وولف إلى المنارة، قررت التخصص بالأدب بدلًا من الكيمياء، ودرست الأدب الألماني والإنجليزي في الكولج، حيث كان الكاتب وناشط الحقوق الأمريكي الأسود جيمس بالدوين من بين مدرّسها وأقنعها أن تصبح كاتبة مسرحية. لاحقًا، درست باركس التمثيل في Drama Studio في لندن.³

نشرت باركس عدة مسرحيات تتمحور غالبيتها حول شخصيات أمريكية من أصل أفريقي، وكانت، في العام 2002، أول امرأة أمريكية من أصل أفريقي تفوز بجائزة بوليتسر للدراما.

من أشهر مسرحياتها:

The America Play (1994), *Venus* (1996), *Fucking A* (2000), *Topdog/ Underdog* (2001).

1 Suzan-Lori Parks, "Elements of Style," in [The America Play](#). New York, Dramatists Play Service, 1995. (عن الانجليزية: إيتاي موري)

2 "Wikipedia: Suzan-Lori Parks," Wikimedia Foundation, last modified April 1, 2026, 22:29 (UTC), https://en.wikipedia.org/wiki/Suzan-Lori_Parks

3 "Wikipedia: Suzan-Lori Parks."

דבר הבמאית

שירי גולן-רוטנברג

סייעה בכתיבה: עמית סאס

בשירו "הבלדה על רוצחת הילדים מארי פראר", מבקש ברטולט ברכט מהמאזין לכבוש את זעמו ולגלות חמלה על הרוצחת. לשם כך, הוא מפרט את נסיבות חייה העשויות להאיר מה הביא אותה למעשה הנורא שבכותרת השיר.

לעומת מארי מהשיר של ברכט, על הסטר במחזה **זה בדם שלה** איננו יודעים כמעט דבר, להוציא את היותה אם לחמישה ילדים מאבות שונים. יתרה מזו אין במחזה ולו סצנה מובהקת אחת עליה נוכל לומר בוודאות שהיא הסיבה למעשה המחולל, רצח בנה הבכור.

בספרה **מופקרות: נשים בזנות**, מתארת ענת גור את הזוועה שחשה כאשר גילתה שכל המטופלות שלה בכלא הנשים "נווה תרצה" חוו התעללויות מיניות קשות, פיזיות ונפשיות שהחלו בשנות ילדותן הרכות ונמשכו לאורך חייהן: "מסיפוריהן החל להתברר לי הקשר שבין התעללות מינית בילדות לפסיכופתולוגיה קשה בבגרות"¹.

עבורי זה היה המפתח להבנת דמותה של הסטר.

"ילדה שגדלה בבית שבו היא נפגעת מהתעללות הופכת להומלסית באופן סימבולי וקונקרטי כאחד"². הסטר חסרת בית ונדמה שכל חלל סגור/מובנה מאיים עליה, כפי שהיא מעידה במחזה: "במקלט מציקים לי, גונבים לי דברים, נוגעים לי בילדים." מבחינתה של הסטר הילדים הם הבית וחלומותיה מסתכמים בקצת כסף לאוכל ובגדים חדשים עבורם.

בספרו **נרשם בגוף: מוח, נפש וגוף בריפוי מטרומה**, מסביר הפסיכיאטר בסל ואן דר קולק כי טראומה היא הרבה יותר מאשר סיפור על משהו שקרה לפני זמן רב. הרגשות והתחושות הגופניות שנטבעו במהלך הטראומה נחווים לא כזכרונות אלא כתגובות גופניות מטרידות בהווה.³

ניתן לזהות בדמותה של הסטר חלק מן המאפיינים שואן דר קולק מתאר ביחס להפרעת טראומה התפתחותית הנחווית בגיל צעיר. למשל: הקושי להתמקד ולהישאר במסלול; מצבי רוח משתנים בקיצוניות מהתקף זעם לניטוקים; קשיים קוגניטיביים ולקות עמוקה, שבאה לידי ביטוי אף באנאלפביתיות המוחלטת של הסטר; והסומטיות של הסטר – תסמינים של כאב ללא הסבר פיזיולוגי. היא אינה מסוגלת לחשוב לעומק כיצד להגן על עצמה, אינה מזהה מצבים שעשויים לסכן אותה או את ילדיה, ושוב ושוב היא נותנת אמון

1 ענת גור, **מופקרות: נשים בזנות**, תל אביב: הקיבוץ המאוחד, 2008.

2 שם, עמ' 34.

3 בסל ואן דר קולק, **נרשם בגוף: מוח, נפש וגוף בריפוי מטרומה**, חיפה: פרדס הוצאה לאור, 2021.

במי שמנצל אותה ופוגע בה, ובהדרגה נדחקת אל מחוץ ל'חלון הסיבולת' שלה.⁴

הסיפור האישי של הסטר אינו מופיע במחזה כי איש מהגורמים האמונים על הטיפול בה – הרופא, העובדת הסוציאלית ובמידה מסוימת גם הכומר – לא מודע אליו. הם בוחנים ומגדירים אותה בהתאם לפעולות שלה. היא מוגדרת כמטופלת תלוית שלא מסוגלת להתמיד באף מסגרת שהרווחה מנסה לייצר עבורה, והעזרה המוצעת לה מתמקדת רק בצרכיה המיידיים ולכן חסרת תועלת בטווח הארוך.

אף אחד לא רוצה לזכור טראומה. למעשה כולם מעדיפים לחיות בעולם בטוח שניתן לשליטה וחיזוי. אולם הקורבנות, במקרה הזה הסטר, מזכירים לנו שלא תמיד זה כך. כדי לעזור להסטר החברה שסביבה צריכה הייתה להתגבר על הרתיעה הטבעית, לאזור אומץ ולהקשיב לה; לתת תוקף לאבחנות ולתחושות שלה. אבל הרבה יותר פשוט ומגונן עבור הקהילה היה לתייג ולהרחיק אותה.

4 'חלון הסיבולת' הוא מונח שטבע הפסיכיאטר דניאל סיגל (Siegel) בספרו The Developing Mind: Toward a Neurobiology of Interpersonal Experience (1999). המונח מתאר את הטווח שבתוכו אדם יכול להכיל חוויות רגשיות, לחשוב בצלילות ולהתמודד עם לחצים בלי להתפרק.

בית המחרטה

שירי גולן-רוטנברג

שארית בת הכתבה: עמית סאס

פי קסידתה "الأغنية عن ماري فيرار قاتلة الأطفال"، يدعو برتولت בריشت המستمע إلى حبس غضبه والتعاطف مع القاتلة، من خلال سرد مفصل لظروف حياتها التي قد توضح ما دفع بها لارتكاب جريمتها البشعة.

على خلاف ماري، من قصيدة بريشت، لا يعرف القارئ المشاهد شيئاً عن هستر، بطلة بدمها، سوى أنها أم لخمسة أطفال لكل منهم أب مختلف. هذا بالإضافة إلى أن ليس هناك أي مشهد في المسرحية يوضح سبب ارتكابها لجريمة الشنيعة - قتل ابنها البكر.

تصف عنات جور في كتابها مهملات: نساء في الدعارة الرعب الذي شعرت به عندما اكتشفت أن جميع معالجاتها في سجن "نفي تيرتسا" للنساء قد تعرضن لإساءة جنسية، جسدية أو نفسية شديدة بدأت في فترة الطفولة المبكرة واستمرت طوال حياتهن: "علمتني قصصهن عن الصلة بين الاعتداءات الجنسية في الطفولة والاضطرابات النفسية الشديدة في مرحلة البلوغ"¹ - كانت هذه الكلمات مفتاحي لفهم شخصية هستر.

1 عنات جور، مופקות: נשים בדנות (מחלות: נساء פי الدعارة)، تل אביב: האקייבوتס האמוחד, 2008.

"أي طفلة تنشأ في بيت تتعرض فيه للإيذاء تصبح بلا مأوى؛ بلا بيت - رمزياً وواقعياً".² هستر أيضاً بلا بيت أو مأوى. أي مكان مغلق/مبني يخيفها ويثير لها شعوراً بعدم الارتياح، كما تقول هي نفسها في المسرحية: "في الملجأ يضايقونني، يسرقون أغراضي، ويلمسون الأطفال". البيت بالنسبة لهستر هو أطفالها الذين تقتصر أحلامها على مالٍ قليل تشتري لهم فيه طعاماً وملابس جديدة.

يقول الطبيب النفسي بيسل فان در كوك في كتابه **منقوش على الجسد: العقل، الروح والجسد في التعافي من الصدمة**، أن الصدمة النفسية أكثر من مجرد قصة واقعة حديث منذ زمن بعيد، وأن المشاعر والأحاسيس الجسدية التي خلفتها الصدمة لا تُعاش كذكريات، بل كردود فعل جسدية صعبة في الحاضر.³

ليس من الصعب ملاحظة جزء من الخصائص التي يصفها فان در كوك، فيما يتعلق باضطراب الصدمة التنموية التي تحدث في سن مبكرة، لدى هستر، منها: صعوبة التركيز والاستمرار في المسار الصحيح؛ تقلبات مزاجية حادة تتراوح بين نوبات غضب وانفصال عن الواقع؛ صعوبات إدراكية وعسر شديد يتجلى أيضاً في أميتها، والأعراض الجسدية التي تتمثل في آلام شديدة لا تفسير فيزيولوجي لها. هستر غير قادرة على التفكير بعمق في كيفية حماية نفسها ولا تُدرك المواقف التي قد تُعرضها أو أطفالها للخطر، وتثق بمن يستغلونها ويؤذونها مرة تلو الأخرى، حتى تُدحض نحو ما يتجاوز حدود قدرتها على التحمل.⁴

لا تظهر قصة هستر الشخصية في المسرحية بوضوح لأن آيّا من المسؤولين عن رعايتها (الطبيب، العاملة الاجتماعية، والخوري أيضاً، إلى حد ما) لم يكونوا على دراية بها. كل ما يقوم به هؤلاء هو فحصها وتصنيفها بناءً على أفعالها: مريضة لا يمكنها أن تكون مستقلة غير قادرة على المثابرة في أي إطار تحاول مؤسسات الرعاية الاجتماعية توفيره لها، بينما تركز المساعدة المقدمة لها على احتياجاتها الآنية، دون أي جدوى في مساعدتها على المدى البعيد.

لا أحد يرغب بتذكر صدماته، والجميع يفضلون العيش في عالم آمن متوقع وقابل للسيطرة. لكن الضحايا، كما في حالة هستر، يذكروننا بأن ليس هذا ما هو الحال عليه دائماً. لمساعدتها، كان على المجتمع المحيط بهستر التغلب على نفوره والتجرؤ والاستماع إليها؛ والاعتراف بتشخيصاتها ومشاعرها - رغم أن من الأسهل تجاهلها ونبذها.

2 المصدر نفسه، ص. 34.

3 بيسل فان در كوك، **نرشم בגוף: מוח, נפש וגוף בריפוי מטראומה** (منقوش على الجسد: العقل، الروح والجسد في التعافي من الصدمة)، حيفا، دار بارديس للنشر، 2021.

4 مصطلح من صياغة الطبيب النفسي دانيال سيجل في كتابه **The Developing Mind: Toward a Neurobiology of Interpersonal Experience** (1999) الذي يشير إلى مدى قدرة الشخص على احتواء التجارب العاطفية، التفكير بوضوح، ومواجهة الضغوط دون انهيار.

על עיצוב התפאורה

מיה וייס, מעצבת התפאורה

העבודה על החלל הגיעה מתוך ההבנה כי המחזה סובב אחר עולמה של הסטר והאופן שבו היא רואה אותו ואת המתרחש בו. במרכז החלל בחרנו למקם את העמוד השבור של הגשר. השבר מונח על הקרקע, בצורה הכי נמוכה ופגיעה. הסטר בוחרת להתמקם ולגדל את ילדיה במקום מט ליפול, מקום אשר מצביע על הסכנות האופפות אותו. החלל כולו הוא מפגע בטיחותי, כמו הסטר עצמה. את החלל מקיפה גדר איסכורית, אשר מוכרת לכולנו מאתרי בנייה. הבחירה להניח את הגדר בצורה אופקית היא אסתטית אך גם סמלית: הגדר מייצרת שורות המדמות מחברת, בה הסטר מתאמנת בכתיבה אך גם מנסה ללמוד ולחבר את חתיכות חייה. מבחינת הסטר, היא לכודה בחלל שאין ממנו יציאה. בחרנו לייצר חלל סגור אשר הדמויות בו נכנסות ויוצאות, ורק היא נשארת. היא לא מסוגלת לברוח מהחלל, מגורלה. החלל כולו הוא הסטר. המבנה השבור המזכיר בצורתו ובהווייתו גוף אישה, הגדר החלקה והלבנה, רצפת האספלט השבורה והמתוקנת, הם כולם הסטר – שכבות של היסטוריה, מאבק, וחיים.

Angel of the North, אנטוני גורמלי (1998).

אחד הפסלים שהיוו השראה קונספטואלית למקט. דימוי של אדם עם כנפיים אך ללא יכולת תנועה, מסמל את הסטר במחזה ואת חוסר היכולת שלה להתקדם.

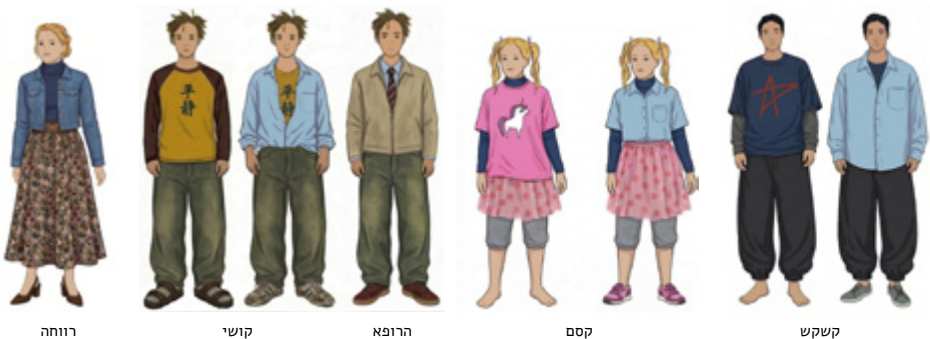
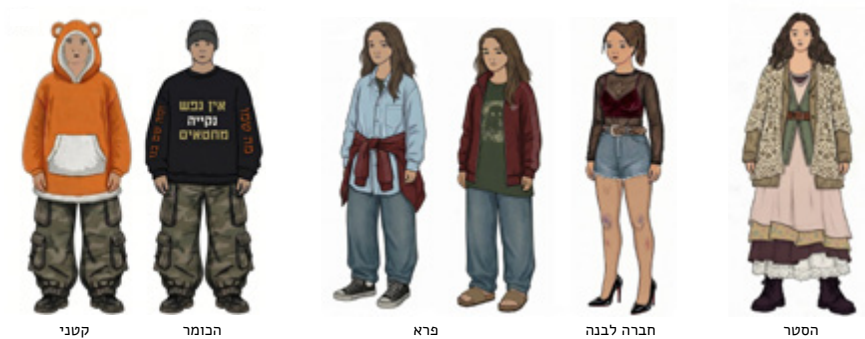
על עיצוב התלבושות

ליל רייכין, מעצבת התלבושות

עיצוב התלבושות של זה בדם שלה נולד מתוך רצון ליצור שפה עכשווית, המתכתבת עם עולם האופנה והרחוב, אך נושאת בתוכה מטען גנטי וסימבולי משמעותי. בלב השפה הזאת עומדת הסטר, העטופה בשכבות שמבטאות את ניסיונה לייצר הגנה וחציצה מהסביבה שלה, אך אלה אינן מגוננות באמת, אלא מעידות על המשא שהיא נושאת. הרעיון הזה בא לידי ביטוי גם בתלבושות של שאר הדמויות, הנושאות עליהן הד של דמותה.

את החילוף בין דמויות הילדים למבוגרים בחרנו לסמל באמצעות הסרת שכבות, או הידוקן ועיוותן. הגזרות הרחבות והחופשיות של הילדים הופכות אצל המבוגרים לגרסאות "לחוצות" ובוגרות יותר, הכולאות בתוכן את הילד שהיו ומחישות את נוקשותה של החברה הנצלנית שסוגרת עליהם.

את כל הדמויות קושרים יחד גווני אדומים, אשר לצד סמל ה-A בבגדיו של קשקש, רומזים ל"אות הקלון" (The Scarlet Letter), שממנו שאבה המחזאית השראה. הגוונים הללו משמשים חותמת של סטיגמה חברתית הדבקה בדמויות, ממש כמו כתובת הגרפיטי שעל הקיר.

סקיצות: ליל רייכין

על עיצוב התאורה

שי דנקנר, מעצב התאורה

הדמיית תאורה באמצעות תוכנת 3ds Max: שי דנקנר

בעיצוב התאורה ביקשתי לגלות את הסביבה הציבורית החשופה שבה נערך המחזה. הריסות הגשר מצויות ברחוב עירוני - זירה הגלויה לעיני החברה ומשקפת את מנגנוניה. בסביבה כזו אי אפשר להתעלם ממראות לא נעימים ונשללת הפרטיות שנהוג לייחס לבית. לכן, הקשיים וההידרדרות של הסטר ומשפחתה גלויים לקהילה ובה בעת, חושפים את הכישלון של אותה קהילה לעזור לחלשים בה.

במהלך העיצוב הנחה אותי עיקרון "חשיבת סכום-אפס": דפוס חשיבה לפיו הרווח של אדם אחד מותנה בהפסד של האחר. דמויות המחזה לוקות בחשיבה כזו, ומפחדות שתמיכה בנזקקים תפגע במעמדן. הן אף שואבות מהחוסן של הסטר לטובת רווח אישי. במצב כזה, החזקים נשארים חזקים, וחיי החלשים נתונים בידיהם.

בשל ההתרחשות ברחוב, יחסי הכוח האלו מתבטאים בחילופי מצב האור הטבעי: באור יום כל מעשה גלוי, ואילו בלילה מתאפשר מחבוא. תחת אור השמש מצבה הרעוע של הסטר חד-משמעי וכוחם של הרופא, עובדת הרווחה והכומר מופגן בפני קהל העיר. מנגד, עם רדת החשיכה מתערער הביטחון של הדמויות בנוגע למעמדן ובתגובה הן מתעללות בהסטר בניסיון לשמר את מאזן הכוחות שמוטה לטובתן. אולם גם בחושך אין מסתור אמיתי מעיני החברה ואורות העיר חודרים לתוך החלל המגודר.

גורמים אלו נבנים ומתמזגים בראשה של הסטר. בעוד שדינמיקה חברתית מורכבת פועלת סביבה, הגיבורה שקועה בתקווה ובדמיון ילדותי. היא נעה בין התודעה למציאות וגובר בה הלחץ להשתחרר ממצבה. לחץ זה מתבטא בעולמה הפנימי בעימות סוער בין הירח והשמש.

השחף

פרשנות עכשווית מרתקת

"התדרדתי עד כדי כך שהיום יריתי בשחף הזה.
בקרב אהרוג כך גם את עצמי."

מתוך המחזה

קוסטיה חוטא בזיוף והונאה עצמית: הוא לא מספיק
אמיץ כדי לחיות, אז הוא כותב. הוא משתמש באומנות
כדי לזכות באהבתה של ניה, ודרכה אולי לנפץ את
תפיסת העולם הקרנפית של אימו השחקנית המפורסמת,
ארקדינה.

היצירה המוצגת בפני אימו זוכה לבוז מצידה, מה שגורר
שרשרת סבוכה של אהבות מסובסכות ובלתי־ממומשות,
וחלומות שנמחצים תחת אגו, הרס־עצמי ובדידות.

מאת: אנטון צ'כוב
תרגום: דורי פרנס
בימוי: מתן אמסלם

8-15.7.26

אדיפוס המלך

ההצגה הראשונה במסגרת "המעבדה"
בתיאטרון האוניברסיטה

"שחצנות יולדת טירן. שחצנות טיפשית, שהתפטמה ללא
מידה ובלי תועלת, מטפסת למרום החומה וצונחת אל
מדרון הגורל, שבו אין שימוש לכף רגל."

מתוך המחזה, בתרגום אהרון שבתאי

מי רצח את המלך ליוס? אדיפוס המלך מחליט לפתוח
בחקירה! אבל אין שום צורך לחקור. התשובה ידועה לנו
מזמן. היא נכתבה שחור על גבי לבן בדפי ההיסטוריה או
נלחשה במיתוס שעבר בירושה – רוצחו של המלך ליוס
הוא אדיפוס בעצמו. ובכל זאת אדיפוס המלך לא מעז
לעצור את החיפושים וממשיך לחקור בעקשנות כי הוא
לא יודע – לא, כי הוא לא רוצה לדעת – מיהו הרוצח?
הוא לא ייקח אחריות על הטרגדיה. הטרגדיה שייכת
לעבר. עכשיו זו שעתה של הפארסה.

מאת: סופוקלס
תרגום: אהרן שבתאי
עיבוד ובימוי: אריאל נ. וולף

יולי 2026 – מרץ 2027

המחלקה החינוכית

קורסים מעשיים, סדנאות וימי שיא בתיאטרון

המחלקה החינוכית נועדה לגוון את פעילותו של תיאטרון האוניברסיטה, במטרה להפוך אותו לגוף מוביל בשדה החינוך לתיאטרון ובשדה המעורבות החברתית.

המחלקה מזמינה תלמידי בתי-ספר להצגות וימי-שיא בחוג לתיאטרון באוניברסיטת תל-אביב, ומקיימת מגוון קורסים מעשיים הפתוחים לקהל הרחב (קורסים שאינם אקדמיים). בין היתר, נקיים השנה מכינה ללימודי משחק וסדנאות תיאטרון שונות לצעירים, מבוגרים ונוער.

מועדי פתיחת הקורסים הקרובים:

הקורס לתיאטרון טיפולי ועבודה קהילתית - 6.7.26

המכינה ללימודי משחק - 13.7.26

המכינה ללימודי בימוי - 21.7.26

סדנת התיאטרון לצעירים - 14.8.26

תרצו גם אתם?
לעלות על הבמה?

למידע נוסף
סרקו את
הברקוד

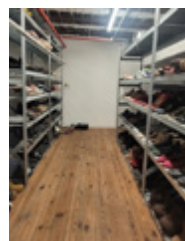
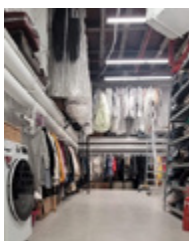
פונדק הרוחות

פונדק הרוחות - מחסן התלבושות והאביזרים לזכר אלה דן ז"ל, בוגרת מצטיינת של החוג לאמנות התיאטרון, מציע שרותי השאלת תלבושות ואביזרים לתלמידי.ות החוג ולקהל הרחב. לפני כשנה שופץ הפונדק, בתמיכתה האדיבה של הקרן שהקימה משפחת דן לזכר אלה, והוא מאפשר היום השאלת ציוד בעלות סמלית, גם למי שאינם תלמידי החוג.

ליצירת קשר עם צוות פונדק הרוחות: pundakharuhot@gmail.com

למידע לגבי האפשרות להשכרת ציוד טכני, אולמות, חללי חזרות ושימוש במתפרה:

<https://tautheatre.sites.tau.ac.il/rent>

החוג לאמנות התיאטרון

ראש החוג לאמנות התיאטרון: **פרופ' יאיר ליפשיץ** | ראש מסלול משחק: **פרופ' יעל קרמסקי**
ראש מסלול עיצוב במה, קולנוע וטלוויזיה: **במבי פרידמן** | ממלא מקום ראש מסלול בימוי: **פרופ' יאיר ליפשיץ**
ראשי מסלול מופע עצמאי*: **פרופ' דפנה בן-שאל** ו**ד"ר חן אלון** | ראש המסלול העיוני: **ד"ר דרור הררי**
ראש מסלול תיאטרון קהילתי וארטיביזם: **ד"ר חן אלון** | אחראית מנהלית בבירה החוג לאמנות התיאטרון: **ספי ויינשטראוב**
רכזת תלמידים החוג לאמנות התיאטרון: **יוליה לומברוזוב** | מזכירת מסלול עיצוב במה, קולנוע וטלוויזיה: **אורית צילר**
ע. לראש מסלול משחק: **עמית סלמן**

צוות תיאטרון האוניברסיטה

מנהל תיאטרון האוניברסיטה: **אלון טיראן** | מנהל המחלקה האדמיניסטרטיבית: **גיא גודורוב**
מנהל מחלקת ייצור ותפעול: **דני בילינסון** | מנהל המחלקה הטכנית: **אמיר קסטר**
מנהל המחלקה החינוכית ודרמטורגיה: **יונתן בק** | מפיקת התיאטרון: **לין שלום-בלה** | במאי הבית: **אריאל נ. וולף**
רכזת אדמיניסטרטיבית: **ענת צ'אקי גואטה** | רכזת פעילות התיאטרון והמחלקה החינוכית: **יערה נשר**
גגר ומדריך ייצור: **סרג'יו גריסק** | תופרת: **ולנטינה סטץ** | עיצוב גרפי: **דינה קונסון**
מתאמת אינטימיות: **ערגה יערי** | הדרכת טקסט: **ד"ר דפנה כהן**, **ענת זמש-ריגל**
אחראי מחלקת תלבושות ואביזרים: **לוקאס ליברמן** | תכנות סאונד: **עודד רוסלר**
מחסן תלבושות ואביזרים: **מיה וייס ונוי סלע** | צילומי סטילס ופורטרטים: **תמי שחם**, **גל רוזנמן**
שיווק: **טל רוזן** | צילום יח"צ ותוכן שיווקי: **גל רוזנמן**

ועדת רפרטואר

סגנית הדיקאן להוראה ולמידה וחברת הסגל הבכיר בחוג לאמנות התיאטרון: **פרופ' שרון אהרונסון-להבי**
נציג מן החוג: **פרופ' גד קינר** | ראש מסלול משחק: **פרופ' יעל קרמסקי** | ראש המסלול העיוני: **ד"ר דרור הררי**
ראש מסלול עיצוב במה, קולנוע וטלוויזיה: **במבי פרידמן** | מנהל תיאטרון האוניברסיטה, יו"ר הועדה: **אלון טיראן**
נציגה מן החוג: **ד"ר מאיה ערד יסעור**

חונכי הפקות

חונכי כתיבת תוכנייה: **פרופ' שרון אהרונסון-להבי**
חונכות עיצוב תפאורה: **דינה קונסון** | חונכת עיצוב תלבושות: **ילנה קלריך**
חונכת עיצוב תאורה: **איריס מועלם** | חונך ייצור תפאורה: **דרור הרנזון** | חונך טכני תאורה: **דן גלזר**

* תואר שני, שחקן-יוצר-חוקר ותיאטרון קהילתי וארטיביזם

قسم الفنون المسرحية

رئيس قسم الفنون المسرحية: **بروف. يائير ليفشيتس** | مديرة مسار التمثيل: **بروف. ياعيل كرامسكي**
مدير مسار تصميم الديكور المسرحي، السينما والتلفزيون: **بامي فريدمان** | نائب رئيس مسار الإخراج: **بروف. يائير ليفشيتس**
مدراء مسار الأداء والمسرح المستقل*: **بروف. دافنا بن شاول ود. حين ألون** | مدير المسار النظري: **د. درور هراري**
مدير مسار المسرح الجماهيري والآرْتيفيزم: **د. حين ألون** | مسؤولة إدارية أولى: **سيفي وينطراوب**
منسقة الشؤون الطلابية - قسم الفنون المسرحية: **يوليا لومبروزوف**
سكرتيرة مسار تصميم الديكور المسرحي، السينما والتلفزيون: **أوريت تسيلر** | مساعد رئيس قسم مسار التمثيل: **عميت سلمان**

طاقم مسرح الجامعة

مدير المسرح: **ألون تيران** | مدير قسم الشؤون الإدارية: **جاي جودروف**
مدير قسم الإنتاج والتشغيل: **داني بيلينسون** | مدير القسم التقني: **أمير كاسترو**
مدير قسم التربية والدراماتوجيا: **يوناتان بك** | منتجة المسرح: **لين شالوم بيلا** | مخرج البيت: **أريئيل ن. وولف**
منسقة الشؤون الإدارية: **عينات تشاي جويتا** | منسقة نشاطات المسرح والقسم التربوي: **يعرا نيشير**
نجار ومدير إنتاج: **سرجيو جريسك** | خياطة: **فالنتينا ستاتس** | تصميم جرافيك: **دينا كونسون**
منسقة الحميمية: **عرجا يعاري** | إرشاد نصي: **عنات زمش-ريجل، د. دافنا كوهين**
مسؤول قسم الألبسة والاكسسوارات: **لوكاس ليربرمان** | برمجة الصوت: **عوديد روسلر، جلي سبان**
مخزن الألبسة والاكسسوارات: **مايا فايس، نوي سيلع** | تصوير فوتوغرافي: **تامي شاحم، جال روزنمان**
تسويق: **تال روزين** | تصوير، علاقات عامة ومضامين تسويق: **جال روزنمان**

لجنة برنامج العروض

نايبة العميد للتدريس والتعلم وعضو الهيئة التدريسية في قسم الفنون المسرحية: **بروف. شارون أهرونسون-لهافي**
ممثل خارجي: **بروف. جاد كينار** | مديرة مسار التمثيل: **بروف. ياعيل كرامسكي** | مدير المسار النظري: **د. درور هراري**
مدير مسار تصميم الديكور المسرحي، السينما والتلفزيون: **بامي فريدمان** | امدير مسرح الجامعة، رئيس اللجنة: **ألون تيران**
عضو خارجية: **د. مايا عراد يسعور**

مرشدو الإنتاج

مرشدو كتابة البرنامج: **بروف. شارون أهرونسون-لهافي**
مرشدات تصميم الديكور: **دينا كونسون** | مرشدة تصميم الألبسة: **يلينا كلريخ**
مرشدة تصميم الإضاءة: **إيريس معلم** | مرشد إدارة بناء الديكور: **درور هيريزون** | مرشد إضاءة تقني: **دان جلازر**

* لقب ثنائي، ممثل-فنان-باحث ومسرح جماهيري وآرْتيفيزم

מזמינים אתכם.ן להצטרף לערוצים שלנו
ולהתעדכן בכל מה שקורה:

נדעוכם/נ للانضمام لقنواتنا للحصول
على جميع التحديثات:

פייסבוק
فيسبوك

אינסטגרם
إنستغرام

קבוצת המידע בווטסאפ
مجموعة واتساب

אתר התיאטרון
موقع المسرح

עיצוב גרפי: דינה קונסון | עריכה: יונתן בק | תרגום לערבית: ד'נאן בסול

תصميم جرافيكي: دينا كونسون | تحرير: يوناتان بك | الترجمة للعربية: جنان بصول